

Programma

Lesdag 4: Dinsdag 11 mei - PH Boeverbos

Verwarming:biomassa HR-houtverbranding-1/ pellets

Ludwig Vanwontherghem (Zonne-Arc/Stroomop)

Verwarming:biomassa HR-houtverbranding-2/ tegelkachels

Willy Lievens (Zonne-Arc)

'Natuurlijk' koelen-1/ technieken

Pedro Pattijn (Zonne-Arc/Ingenium)

'Natuurlijk' koelen-2/ realisaties

Pedro Pattijn (Zonne-Arc/Ingenium)

Lesdag 5: Dinsdag 25 mei - PH Boeverbos

Warmtepompen

Ben Vanpee (Zonne-Arc/WarmtePomp Platform)

Bioklimatische zonne-architectuur

Willy Lievens (Zonne-Arc)

Zonne-energie-1/ thermisch

Jean-Paul Vantomme (Zonne-Arc/E.S.E-SOLIO)

Zonne-energie-2/ fotovoltaisch

Geert Lenoir (Zonne-Arc/Ecostream)

Lesdag 6: Dinsdag 1 juni - NMC De Bourgoyen Gent

Passiefhuis concept

Wouter Hilderson(Zonne-Arc/PassiefHuisPlatform)

Passiefgebouwen onder de loupe

Christophe Debrabander (VIBE/architect)

Uitleg passief Natuur- en Milieucentrum de Bourgoyen

Luc Eeckhout (VIBE/EVR-architecten)

Rondleiding passief Natuur- en Milieucentrum de Bourgoyen

Pascal Goethals (VIBE/Stad Gent)

Vragenronde + afsluiting

Locatie

De lesdagen **1 (20 april)** en **3 (4 mei)** vinden plaats in de conferentiezaal van het Stadhuis Ieper

Adres

Grote Markt 34, 8900 Ieper
(ingang stadhuis op einde van de lakenhalle)

Openbaar vervoer

Het gebouw ligt op ruim 5 min wandelafstand van het station van Ieper.

Met de wagen

Vraag wegbeschrijving aan op inschrijvingsformulier

De andere lesdagen **(2-4-5)** vinden plaats in de raadzaal van het provinciehuis Boeverbos.

Adres

Koning Leopold III-laan 41, 8200 Brugge.

Openbaar vervoer

Het gebouw is vanaf het station van Brugge vlot bereikbaar met het openbaar vervoer (bussen 5, 15 en 53).

Inschrijvingen en verdere informatie

Gelieve in te schrijven via het elektronisch formulier dat u vindt op onze website: www.west-vlaanderen.be/kwaliteit/Leefomgeving/Duurzame_ontwikkeling

U kan inschrijven tot 16 april 2010.

- Gelieve indien nodig, het BTW nummer te vermelden.
- Betaling gebeurt onmiddellijk na ontvangst van de factuur.
- Er worden geen opleidingscheques aanvaard.
- Annuleren kan tot 2 dagen voor de cursus.

U kan zich steeds laten vervangen door een collega.

Voor meer informatie kunt u ook terecht bij mevrouw Evelien Anthierens of mevrouw Katrien Pluvier.
T 050 40 34 93, T 050 40 32 87, E dubo@west-vlaanderen.be

lessenreeks
voor professionelen

duurzaam bouwen

in theorie en praktijk

VIBE

Provincie
West-Vlaanderen
Door mensen gedreven

Kwaliteit. Het zit in ons.

Zes lesdagen waarin we dieper ingaan op de mogelijke keuzes en de aanpak voor het realiseren van een duurzaam gebouw. De principes van ecologische stedenbouw, de keuze voor milieuvriendelijke materialen, energiezuinig ontwerp en uitvoering, duurzaam watergebruik en infiltratie.

6 dagen van 20 april tot 1 juni 2010 in de Provincieraadzaal te Brugge en het stadhuis Ieper.

Een organisatie van het Provinciebestuur West-Vlaanderen i.s.m. VIBE en De Zonne-arc.

Doel

Een gebouw is een grote investering, niet alleen op financieel vlak, maar ook op vlak van milieu. Je neemt ruimte in, je gebruikt grondstoffen, energie en water. Duurzaam bouwen heeft aandacht voor een milieuvriendelijke materialenkeuze, rationeel gebruik van energie en water en de binnenhuiskwaliteit. Weloverwogen keuzes bij de planning van een nieuw gebouw of verbouwing kunnen de omgevingskwaliteit voor mens en milieu voor vele jaren sterk beïnvloeden. Zo maken een bewuste oriëntering en compartimentering van een gebouw de optimale benutting van zonne-energie mogelijk. Een overwogen materialenkeuze kan massa's energie en emissies besparen, niet alleen tijdens het wonen, maar ook bij de vervanging of afbraak van een deel van de woning. Deze investeringen verdienen zichzelf terug door een veel lager energie- en waterverbruik. Via deze lessenreeks willen we u aanzetten tot een duurzamer aanpak.

Deze lessenreeks is vooral gericht op aannemers, architecten, bouwheren en leerkrachten (afdeling bouw), maar ook personeelsleden van lokale overheden en werknemers bij intercommunales, huisvestingsmaatschappijen die bezig zijn met het ontwerp of het beheer van (overheids) gebouwen zijn zeker welkom.

Praktisch

De cursus wordt gespreid over 6 volle dagen (20 en 27 april; 4, 11, 25 mei en 1 juni 2010).

Onthaal deelnemers om 8u30 en 13u.

De lessen duren telkens anderhalf uur:

- Voormiddag: 8u45 tot 10u15 en 10u30 tot 12u
- Namiddag: 13u15 tot 14u45 en 15u tot 16u30

Komen met het openbaar vervoer is een must!

Wil je carpoolen duidt dit dan aan op het inschrijvingsformulier, wij kijken uit voor een carpoolpartner.

Kwaliteit troef

Het Provinciebestuur werkt voor deze cursus samen met twee terzake gespecialiseerde organisaties: VIBE (Vlaams Instituut voor Bio-ecologisch Bouwen en Wonen) en De Zonne-arc. Medewerking werd verkregen van sprekers die op de diverse deelterreinen specialisten mogen worden genoemd.

Bij de samenstelling van het programma werd specifieke aandacht geschonken aan de betrokkenheid van en interactie met de deelnemers.

Tevens zal de theorie worden geïllustreerd aan de hand van duidelijke praktijkvoorbeelden en een plaatsbezoek aan een recent "passief" project.

Prijs

De inschrijving bedraagt 285 €/p.p voor de volledige cursus. In de inschrijvingsprijs zijn de kosten van de broodjeslunch, de koffiepauzes en het cursusmateriaal inbegrepen. Enkel op het plaatsbezoek 1/06 zijn de broodjes niet inbegrepen

Inschrijven kan ook voor één of meerdere sessies (voor- of namiddag) aan 50 € per halve dag. Betaling gebeurt onmiddellijk na ontvangst van factuur.

Programma

Lesdag 1: Dinsdag 20 april - Stadhuis Ieper

Duurzaam bouwen en ontwerpen

Christophe Debrabander (VIBE/architect)

Gebruik van hout uit duurzaam bosbeheer en zonder chemische verduurzaming

Christophe Debrabander (VIBE/architect)

Hoe bouwmaterialen beoordelen op vlak van milieu en gezondheid

Katrien Biesbroeck (VIBE)

Ecologische stedenbouw

Erik Rombaut (VIBE/Sint-Lucas, KaHo Sint-Lieven)

Lesdag 2: Dinsdag 27 april - PH Boeverbos

Rationeel watergebruik en gebruik van regenwater

Kris Bruneel (VIBE/Bouwadvies)

Infiltratie en groendaken

Joris Kairet (VIBE/architect)

EPB regelgeving

Luc Dedeyne (Zonne-Arc/Benergie)

LED revolutie

CEO Switch made Belgium (Zonne-Arc/Switch made Belgium)

Lesdag 3: Dinsdag 4 mei - Stadhuis Ieper

Isoleren opbouw en principes

Bert Vanderwegen (VIBE/isoproC)

Praktische les isoleren

Peter Herman (Zonne-Arc/E-advies)

Wind-en luchtdichtheid/blowerdoortest

Kris Bruneel (Zonne-Arc/Bouwadvies)

Ventilatie: ventilatietechnieken + realisaties (systeem C+ en D)

Tom Bruggeman (Zonne-Arc/Stroomop)